

OBJECTIU ESTRATÈGIC 6

COHESIÓ SOCIAL I
EQUITAT

Introducció

La ciutat de Girona presenta una estructura social diversa, dinàmica i territorialment desigual. En els darrers anys, ha experimentat una transformació profunda en la seva composició demogràfica i socioeconòmica: una població creixent i envellida, un percentatge elevat de població d'origen estranger, una presència significativa de llars unipersonals i una pressió sostinguda sobre l'habitatge i el cost de vida. Tot plegat configura un context en què la cohesió social i la lluita contra les desigualtats prenen una rellevància estratègica central.

Aquest escenari es veu agreujat per una combinació de factors estructurals i emergents: l'impacte social de la crisi de l'habitatge, la feminització de la pobresa, les dificultats d'accés a recursos i serveis per part de la població migrant o en situació administrativa irregular, les desigualtats educatives i digitals, la cronificació de situacions de dependència i la complexificació dels perfils d'exclusió. En paral·lel, les demandes d'atenció social han crescut en volum i intensitat, tot tensionant els serveis públics d'atenció directa i posant en evidència les limitacions de recursos disponibles per donar-hi resposta amb equitat i proximitat.

Alhora, Girona disposa d'un teixit institucional i comunitari actiu, amb una xarxa de serveis socials estructurada en diversos àmbits d'intervenció (bàsica, especialitzada, habitatge, accessibilitat, igualtat, immigració, etc.) i amb un ecosistema d'entitats, equipaments de proximitat i espais de participació consolidats. Els reptes de la cohesió social no només impliquen millorar l'eficiència d'aquests serveis, sinó també per enfortir la dimensió comunitària i col·lectiva de la resposta a les desigualtats, incorporant una mirada interseccional, de gènere i territorial.

Aquest diagnòstic pretén analitzar la realitat social de Girona des d'una perspectiva integral i basada en dades, identificant les principals tendències i vulnerabilitats, així com els actius institucionals, comunitaris i territorials existents, com a base per orientar les polítiques públiques cap a un model de ciutat més justa, inclusiva i cohesionada.

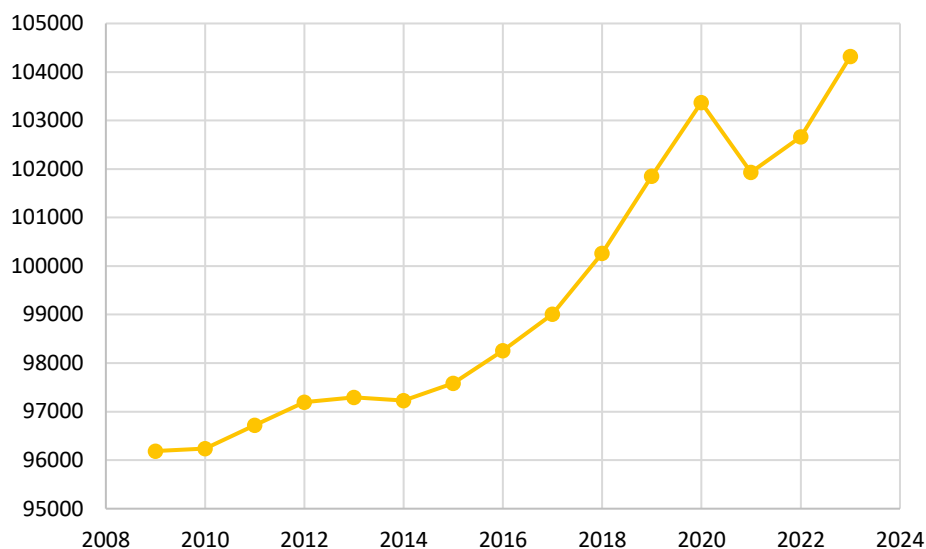
Anàlisi demogràfica

Aquesta anàlisi ha estat elaborada a partir de les dades de població proporcionades per l'Institut Nacional d'Estadística (INE) i l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT). Segons les xifres de l'INE, el 2023 el nombre de persones censades a la ciutat de Girona va assolir els 104.320 habitants, fet que representa un augment de 1.654 persones respecte al 2022. Aquest increment confirma la tendència de creixement sostingut observada els últims cinc anys.

Es registra un augment continu de la població fins al 2020, quan es va assolir un pic de 103.369 habitants. Tot i això, el 2021 es va produir una notable disminució, atribuïda als efectes de la pandèmia. A partir del 2022, aquesta reducció es va revertir amb un creixement significatiu.

En l'àmbit autonòmic i estatal, el 2023 el 10,23% de la població catalana residia a la província de Girona, representant l'1,68% del total nacional.

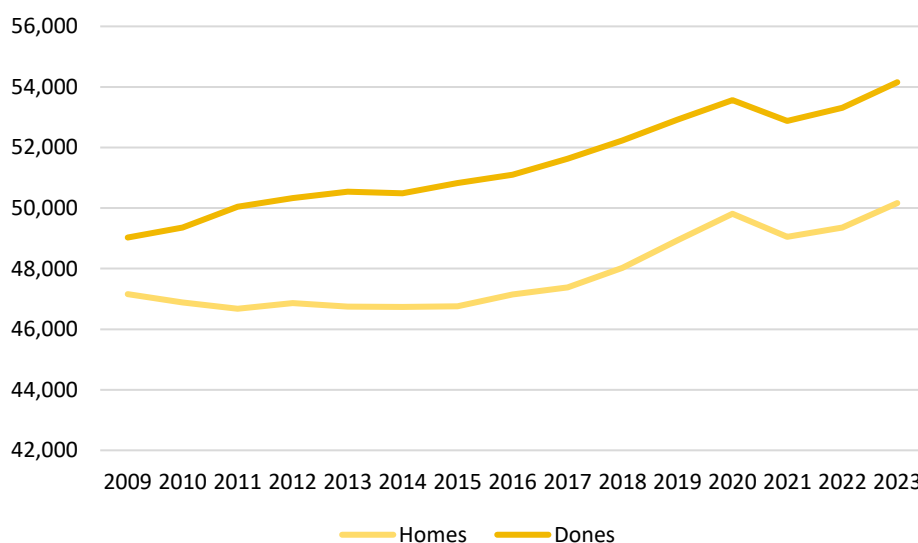
Gràfic 22. Evolució del nombre de persones a Girona entre el 2009 i el 2023

Font: elaboració pròpia a partir de les dades demogràfiques d'INE.

Pel que fa a la distribució per sexe, des del 2015 es manté un equilibri. El 2023, el 48,1 % de la població (50.165 persones) eren homes, mentre que el 51,9 % (54.155 persones) eren dones.

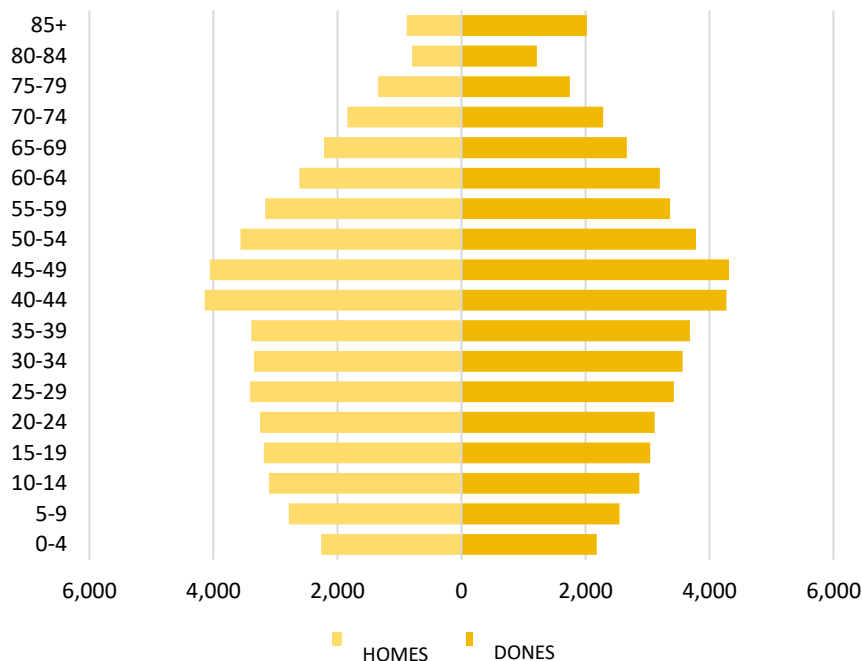
Gràfic 23. Evolució de nombre de persones a Girona per sexe entre 2009 i 2023

Font: elaboració pròpia a partir de les dades demogràfiques d'INE.

La piràmide poblacional de Girona el 2024 mostra una estructura estacionària amb una tendència lleugerament regressiva. S'observa una concentració més gran de persones en el rang d'edats entre 40 i 54 anys, destacant una predominança de població adulta, amb un lleuger predomini femení en aquest grup.

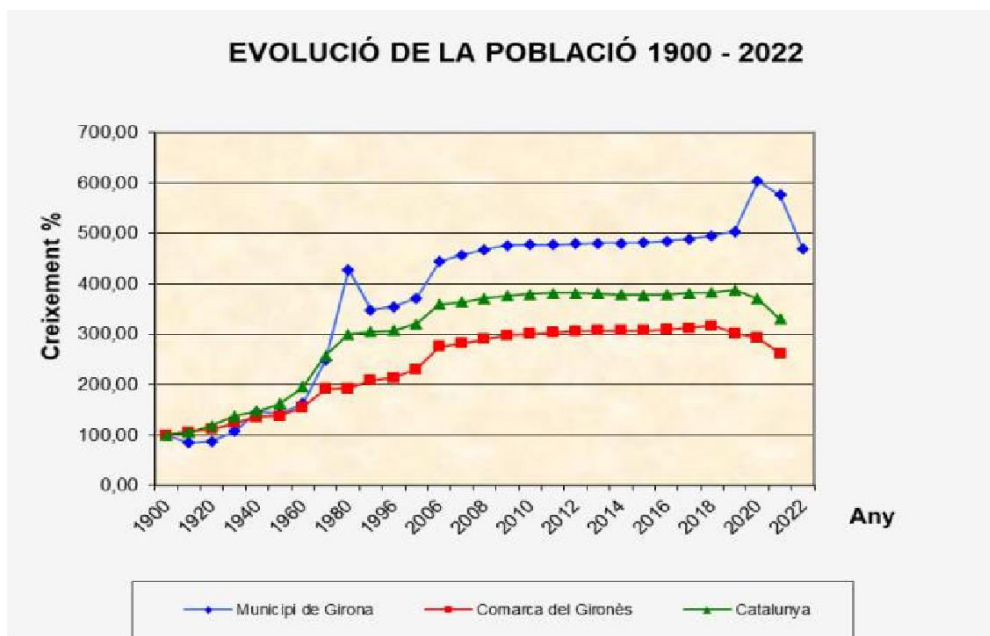
Gràfic 24. Piràmide poblacional de Girona el 2024

A les edats avançades (65 anys o més), la diferència entre homes i dones s'amplia significativament. En particular, en el grup de 84 anys, la població femenina quasi duplica la masculina (1.219 dones davant 796 homes). Segons dades de l'INE del 2022, l'índex d'envelliment se situa en 100,05.

D'altra banda, veient l'anàlisi al llarg dels anys (1900-2022) i comparant la ciutat de Girona amb la Comarca del Gironès i Catalunya, s'obté el gràfic següent.

Il·lustració 6. Evolució de la població entre 1900 i 2022 de Girona, el Gironès i Catalunya.

Font: Ajuntament de Girona.

Analitzant aquest gràfic, s'observa un creixement poblacional més gran del municipi a partir del 1980, assolint un pic el 2020, característica que es manté fins a l'actualitat.

Pel que fa a l'esperança de vida, el 2022 les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) assenyalen que a Girona és de 80,4 anys per als homes i 85,7 anys per a les dones, amb una mitjana de 83 anys per a ambdós sexes. Aquestes xifres coincideixen amb la mitjana estatal del mateix any, segons l'INE.

D'altra banda, la natalitat ha experimentat un marcat descens tant a nivell municipal com autonòmic. A Girona, els naixements van passar de 1.391 el 2008 a 847 el 2023, mentre que a Catalunya es van reduir de 89.024 el 2008 a 54.182 el 2023, segons dades d'IDESCAT. Aquesta tendència reflecteix un desafiament demogràfic significatiu.

Girona és una ciutat amb una estructura demogràfica caracteritzada per una alta mobilitat del padró, una presència significativa de població d'origen estranger i una dinàmica de creixement migratori sostingut durant les darreres dècades. Aquest fet es tradueix en una elevada rotació residencial i una renovació constant de la població en determinats barris. El municipi registra també una important mobilitat interna, amb desplaçaments freqüents dins del mateix terme, així com fluxos provinents tant de l'àmbit metropolità com d'altres zones de l'Estat i de l'exterior. Aquestes característiques demogràfiques configuren una població diversa pel que fa a l'origen, la trajectòria administrativa i el temps d'estada a la ciutat.

Col·lectius Vulnerables i Desigualtats Detectades

Els serveis socials municipals de Girona atenen una gran diversitat de perfils socials, però hi ha certs col·lectius que concentren una part significativa de les situacions de vulnerabilitat i desigualtat estructural. Aquestes situacions sovint no es donen de manera aïllada, sinó que se superposen (gènere, origen, edat, condició socioeconòmica...), fet que obliga a incorporar una mirada interseccional en les polítiques públiques.

Persones grans en situació de vulnerabilitat econòmica, social, de salut i/o relacional

Girona presenta un envelliment progressiu de la població, amb un increment de les persones grans que viuen soles, especialment dones de més de 75 anys. Aquest col·lectiu concentra una part important de les demandes d'atenció domiciliària i teleassistència, i es troba més exposat a situacions de dependència, aïllament i vulnerabilitat residencial.

Llars monomarentals i famílies amb infants en risc d'exclusió

Les llars encapçalades per dones amb infants, especialment en zones amb alt cost d'habitatge i escassetat de xarxes familiars, esdevenen un dels perfils més vulnerables. Presenten dificultats per accedir a un habitatge digne, sostenir la conciliació laboral i familiar i accedir a serveis de suport. Aquestes situacions tenen un impacte directe en la infància, que esdevé un col·lectiu en risc amb especial rellevància.

Persones migrants i en situació administrativa irregular

Les dades demogràfiques de Girona reflecteixen una població diversa, amb al voltant del 25,7% dels residents d'origen estranger, fet que subratlla el caràcter multicultural. Segons les dades analitzades, la majoria de les persones estrangeres provenen d'Amèrica (41,83%), Àfrica (27,06%) i Europa (22,76%).

Cal fer especial referència a les dones migrades, les quals s'encarreguen en moltes ocasions de les cures de persones amb dependència, vivint en moltes ocasions als seus domicilis de forma permanent, de manera precària i sense contracte en alguns casos.

Un aspecte notable és la diferència en la proporció de sexes segons la regió d'origen. D'Àfrica, hi predominen els homes; d'Amèrica, les dones són majoria; mentre que a Europa, la població masculina i femenina està equilibrada.

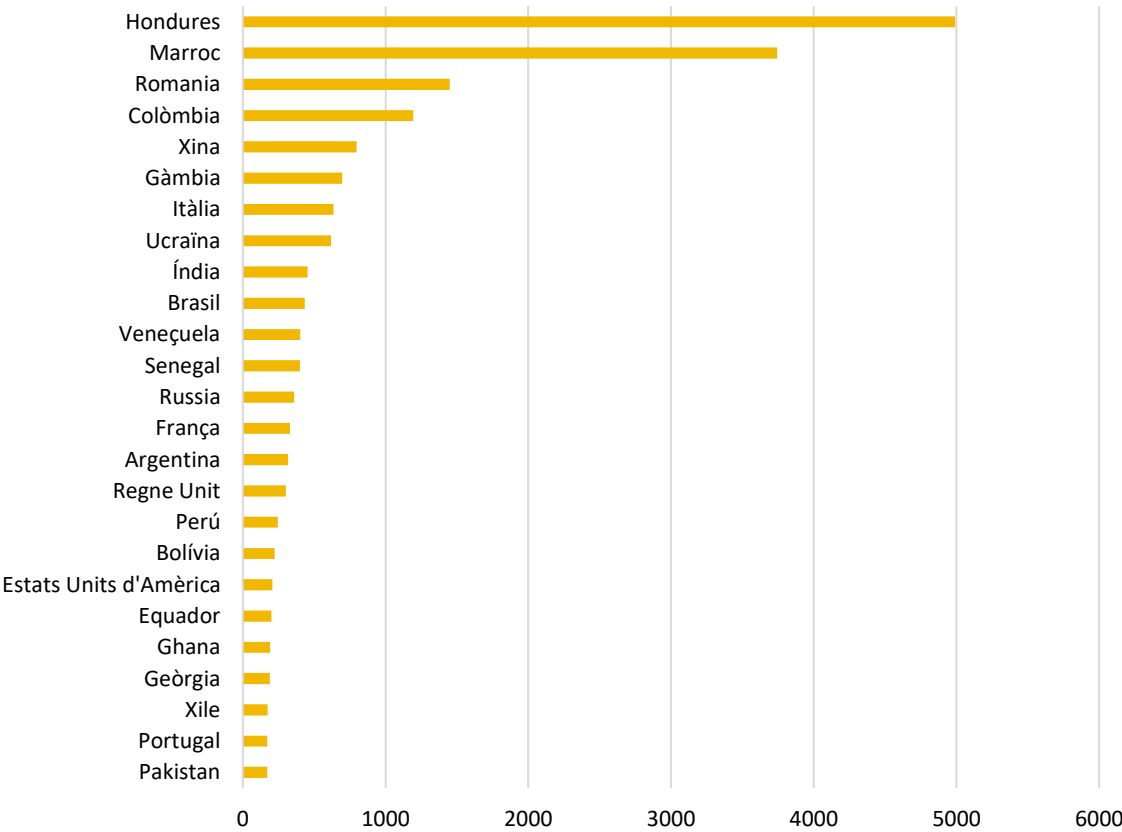
Taula 14. Població estrangera de Girona per zones el 2023.

ZONA	DONES	HOMES	TOTAL	%
<u>Àfrica</u>	2.139	3.701	5.840	<u>27,06%</u>
<u>Amèrica</u>	5.161	3.864	9.025	<u>41,83%</u>
Àsia	811	927	1.738	8,05%
<u>Europa</u>	2.575	2.337	4.912	<u>22,76%</u>
Oceania	27	32	59	0,27%
Apàtrides			4	0,02%
Total	10.715	10.863	21.578	100%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades d'IDESCAT.

Tot i això, les zones engloben molts països. Per veure de quin país estranger provenen les persones residents a Girona, IDESCAT presenta les dades següents l'any 2023.

Gràfic 25. Població estrangera per països el 2023.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades d'IDESCAT

Un total de 10.183 persones, la meitat de la població estrangera de Girona, provenen de tres països pertanyents a diferents regions:

- Hondures: 4.990 persones.

- Marroc: 3.744 persones.
- Romania: 1.449 persones.

Des de fa anys, Girona és considerada una ciutat acollidora per a les persones migrades, amb residents provinents dels cinc continents. Aquesta diversitat cultural enriqueix el municipi i es percep com una oportunitat per al desenvolupament social i econòmic.

Dones víctimes de violència masclista i desigualtat de gènere

Les dades del SIAD confirmen que una part substancial de l'atenció es dedica a dones que han patit violència de gènere en l'àmbit de la parella o familiar. A més, les desigualtats de gènere travessen àmbits com la pobresa, la salut mental, la precarietat laboral i la càrrega de cures. Les dones migrades, grans o amb discapacitat es troben entre els perfils més vulnerables.

Persones sense llar i amb exclusió residencial severa

Tot i els esforços en programes com Reallotgem o en l'activació de l'habitatge d'emergència, Girona manté un volum estable de persones en situació de sense llar o allotjades en infrahabitatges. Aquest col·lectiu pateix exclusió acumulada: manca d'ingressos, problemes de salut mental i addiccions, trencament de vincles i estigmatització social.

Persones amb discapacitat diversa

Les persones amb discapacitat a Girona continuen enfrontant-se a diverses barreres estructurals que limiten la seva autonomia i plena participació en la vida social i comunitària. Malgrat els esforços municipals en accessibilitat universal, persisteixen dèficits en l'accessibilitat física a habitatges, comerços i equipaments públics, així com en el transport, especialment en els desplaçaments interurbans. A això s'hi afegeixen dificultats d'accés a l'ocupació ordinària i manca de recursos de suport suficients per garantir una vida independent, fet que pot derivar en situacions de dependència no desitjada o institucionalització.

Persones amb problemes de salut mental

Les persones amb problemes de salut mental sovint afronten situacions de vulnerabilitat vinculades a l'estigma social, la soledat no desitjada i la dificultat per accedir a recursos estables de suport. Tot i els avenços en l'atenció comunitària i la coordinació entre serveis socials i sanitaris, aquest col·lectiu pot veure limitades les seves oportunitats d'inclusió social, formació o accés a l'habitatge. També es detecta la necessitat de reforçar els espais de suport emocional, activitats de socialització i accions de sensibilització, especialment per promoure una mirada comunitària que afavoreixi el benestar psicosocial i la convivència en la diversitat.

Joventut amb dificultats d'emancipació i transició vital

L'accés a l'habitatge i al mercat laboral són les principals barreres per al jovent. A Girona, molts joves —especialment d'origen migrant o sense suport familiar— tenen trajectòries de fracàs escolar, feina precària o desconexió del sistema formatiu i d'ocupació, fet que pot conduir a processos d'exclusió silenciosa.

Col·lectius LGTBIQ+ en situació de discriminació o vulnerabilitat

Tot i els avenços en visibilització i drets, persisteixen situacions de discriminació per raó d'orientació o identitat de gènere, especialment en entorns educatius, laborals i familiars. La

violència LGTBI-fòbica i les situacions de rebuig familiar poden generar episodis d'exclusió social i trencament de xarxes.

Aquests perfils no només acumulen més situacions de risc social, sinó que sovint es concentren territorialment en determinats barris o zones de la ciutat. Això posa de manifest la necessitat de vincular l'atenció social amb una diagnosi territorial i amb una acció comunitària capaç de generar vincles, igualtat d'oportunitats i entorns protectors.

Anàlisi de la Distribució Poblacional

Concentració de població al barri de l'Eixample

L'Eixample és el barri més poblat de Girona, amb 45.283 habitants el 2023, cosa que representa més del 43% de la població municipal. Aquesta concentració s'ha mantingut estable des del 2017 i suposa un element clau per a la planificació urbana i la cohesió social, ja que pot comportar una major pressió sobre els serveis públics, les infraestructures i els equipaments si no es dimensionen adequadament les necessitats del territori.

Desigual distribució i característiques diferenciades en barris amb menor pes demogràfic

Altres barris amb menor pes poblacional, com Mas Xirgu, Montjuïc o l'Est, presenten realitats molt diferents i no poden ser analitzats conjuntament. Mas Xirgu és una zona eminentment industrial, Montjuïc és una àrea residencial de baixa densitat i l'Est inclou barris com Vila-roja o Font de la Pólvara, amb una composició socioeconòmica més fràgil i indicadors de vulnerabilitat elevats. Aquestes diferències requereixen una anàlisi específica per barri, atenent la seva funció urbana i les necessitats concretes.

Canvis i dinàmiques en zones amb creixement o consolidació

Els barris de Santa Eugènia de Ter i l'Oest han experimentat trajectòries diferenciades. Santa Eugènia de Ter, amb el 17,1% de la població total (17.855 habitants), és una zona consolidada però amb desafiaments socials i urbanístics que requereixen atenció específica. Per la seva banda, els barris de l'Oest —amb 9.756 habitants el 2023 (9,34%)— es troben en una fase de creixement urbanístic previst, fet que implica planificar amb antelació el desenvolupament d'infraestructures, equipaments i serveis per garantir una expansió equilibrada i inclusiva.

Taula 15. Distribució de la població segons barris de Girona el 2023.

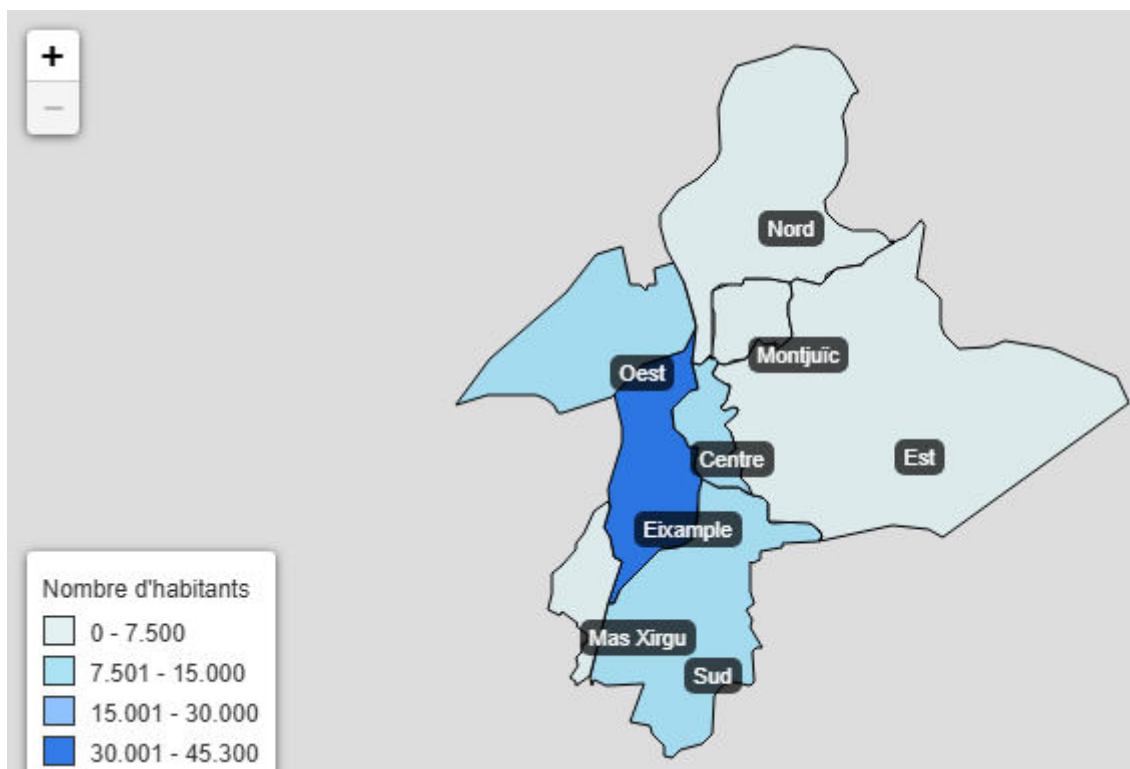
	Nombre	%
CENTRE	9.700	9,29
EIXAMPLE	45.283	43,37
EST	4.681	4,48
MAS XIRGU	18	0,02
MONTJUÏC	2.699	2,59
NORD	4.055	3,88

OEST	9.756	9,34
SANTA EUGÈNIA DE TER	17.855	17,1
SUD	10.358	9,92
TOTAL	104.405	100

Font: elaboració pròpia segons dades d'Ajuntament de Girona. Padró Municipal

Il·lustració 7. Distribució de població per barris el 2024

Font: Ajuntament de Girona. Padró Municipal d'Habitants

El descens de naixements des del 2008 ha marcat una tendència que impacta directament a l'estructura poblacional de Girona. La reducció de la taxa de natalitat, combinada amb l'augment en l'esperança de vida, ha accelerat l'envelliment de la població i ha generat un escenari on la proporció de persones grans creix mentre que la base de població jove es redueix. Tot i això, el creixement global de la població s'ha mantingut en part gràcies als fluxos migratoris, especialment internacionals, que han compensat parcialment la pèrdua natural i han aportat segments més joves a l'estructura demogràfica.

Aquest canvi demogràfic pot provocar un desequilibri en la demanda de serveis públics. La població jove reduirà la demanda de serveis educatius i recreatius infantils, FET que podria requerir ajustaments en la seva oferta.

A més, la reducció de la població activa jove tindrà conseqüències a llarg termini al mercat laboral i al sistema de pensions, ja que hi haurà menys persones en edat de treballar per sostenir una població més gran que necessitarà més assistència. Aquest desequilibri intergeneracional podria

afectar la cohesió social si no s’implementen polítiques eficaces que equilibrin les necessitats dels dos grups.

Anàlisi Socioeconòmica

Població activa

En analitzar el nombre de persones en situació d’atur segons edat i sexe entre el 2019 i el 2024, s’observa que el pic màxim es va registrar el 2020, seguit d’un descens gradual fins a assolir el 2024 el nivell més baix d’atur. Tot i això, aquestes dades varien segons els grups d’edat i el sexe: mentre que en els rangs d’edat de 25 a 44 anys i més grans de 45 predomina l’atur femení, en el grup menor de 25 anys hi ha un nombre més gran d’homes en situació d’atur.

Taula 20. Evolució del nombre de persones en atur per sexe i edat de ciutat de Girona 2n trimestre 2019-2024

Any	Total	Sexe i edat					
		Homes			Dones		
		<25	25-44	>=45	<25	25-44	>=45
2019	4.516	201	774	1.015	181	1.165	1.180
2020	6.377	345	1.329	1.315	311	1.653	1.424
2021	5.835	254	1.094	1.287	257	1.489	1.454
2022	4.538	197	748	1.084	164	1.090	1.255
2023	4.435	180	737	1.032	184	1.015	1.287
2024	4.282	164	713	1.031	175	955	1.244

Font: elaboració pròpia a partir de dades del SEPE.

Tot i que el nombre de persones en situació d’atur va baixar lleugerament el juny del 2024, la taxa d’atur a la província de Girona va mostrar un augment de 0,3 punts percentuals el segon trimestre del 2024 en comparació del 2023.

Evolució de la població activa i inactiva

D’acord amb l’IDESCAT, la població activa a Girona ha mostrat un creixement interanual constant del 3,9% el 2024. Les dades reflecteixen que els homes continuen sent majoria entre la població activa i ocupada al llarg del quinquenni. Tot i això, el 2024, les dones representen el 22,3 % de la població en situació d’atur, superant els homes en aquest grup. És important assenyalar que, en termes generals, el sector femení ha mantingut una participació més gran en la població activa durant els últims anys.

Taula 16. Evolució de la població activa i inactiva segons el sexe en milers de persones

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
P. ACTIVA	<u>393,9</u>	<u>380,3</u>	<u>408,6</u>	<u>423,1</u>	<u>414,5</u>	<u>430,7</u>
Homes	210,6	202,3	222,0	226,1	226,2	234,8
Dones	183,7	177,9	186,7	197,0	188,3	195,9
P. OCUPADA	<u>352,7</u>	<u>324,8</u>	<u>349,4</u>	<u>386,5</u>	<u>374,2</u>	<u>387,4</u>
Homes	188,8	174,1	191,2	206,9	205,5	213,8

Dones	163,9	150,7	158,2	179,7	168,7	173,6
P. EN SITUACIÓ D'ATUR	<u>41,2</u>	<u>55,5</u>	<u>59,2</u>	<u>36,6</u>	<u>40,3</u>	<u>43,3</u>
Homes	21,3	28,2	30,8	19,3	20,8	21,0
Dones	19,9	27,2	28,4	17,3	19,6	22,3
P. INACTIVA	<u>229,0</u>	<u>251,5</u>	<u>242,7</u>	<u>238,7</u>	<u>264,4</u>	<u>262,8</u>
Homes	98,7	111,2	103,8	105,7	112,3	111,4
Dones	130,2	140,3	138,8	133,0	152,1	151,3

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT. Enquesta de Població Activa. II trimestre de cada any.

Taxa d'activitat, ocupació i atur

La Diputació de Girona va presentar una estadística de persones en situació d'atur al municipi de Girona.

Taula 17. Persones en situació d'atur al municipi de Girona. 2n trimestre del 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
P. NO ESTRANGERA	4.705	6.297	6.250	4.696	4.485	4.508
P. ESTRANGERA	1.313	1.706	1.889	1.307	1.220	1.246

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Diputació de Girona.

El 2020 va ser el pitjor any per a la població no estrangera i 2021 per a la població estrangera. No obstant això, el 2022 es pot descriure com un any de recuperació per a tot el municipi. Tanmateix, en analitzar el 2024, es detecta una lleugera pujada en comparació del 2023.

La Diputació de Girona va fer una anàlisi mensual de les persones beneficiàries de la prestació per desocupació a la ciutat i a la província, obtenint els resultats següents¹:

Taula 18. Persones beneficiàries de prestació per desocupació a la ciutat de Girona 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Girona ciutat	2.720	7.835	2.780	2.615	2.798	2.842
Girona província	19.811	62.171	24.563	19.861	21.051	21.215

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de Diputació de Girona

Tant a la província de Girona com a la capital, el 2020 va marcar el pic màxim de persones beneficiàries de la prestació per desocupació, xifra que va començar a estabilitzar-se a partir del 2021. No obstant això, s'ha produït un augment tant el 2023 com el 2024.

Contractació

Taula 19. Nombre de contractacions a la ciutat de Girona. 2n trimestre del 2019-2024

2019	2020	2021	2022	2023	2024
------	------	------	------	------	------

¹ S'utilitzen les dades del mes de juny per fer una anàlisi comparativa dins del 2n trimestre.

15.952	8.643	16.310	14.687	14.103	16.806
--------	-------	--------	--------	--------	--------

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de Diputació de Girona.

Tot i que les contractacions van disminuir el 2020, el 2021 es van duplicar respecte a l'any anterior. Posteriorment, es va observar una reducció en el nombre de contractacions. No obstant això, el 2024 es destaca com el millor any del període 2019-2024.

D'altra banda, els sectors predominants a les contractacions són el de serveis i el d'infraestructura, amb la majoria de les contractacions realitzades als rangs d'edat de 20 a 24 anys i de 30 a 44 anys.

Distribució de la renda

Tanmateix, la desigualtat no només es manifesta en termes d'ocupació, sinó també en la distribució de la renda i les condicions de vida. Segons el *Pla Local d'Habitatge de Girona (2023)*, la ciutat presenta una clara **desigualtat territorial en termes d'ingressos**, amb barris com Palau i Montjuïc situats entre els de renda més elevada, mentre que barris com Font de la Pólvara, Vila-roja, Santa Eugènia, Can Gibert del Pla i Pont Major concentren les llars amb menys ingressos.

Aquesta desigualtat s'agreuja per l'impacte de l'**habitatge com a factor d'empobriment**. L'augment sostingut dels preus de lloguer, juntament amb la manca d'oferta d'habitatge assequible i la saturació del parc públic, ha provocat que moltes llars hagin de destinar una part molt elevada dels seus ingressos a l'habitatge. Segons dades recollides al PLH, les zones amb major concentració de persones ateses pels serveis socials per qüestions d'habitatge coincideixen amb les que presenten més casos d'execucions hipotecàries, desnonaments i ocupacions d'habitatges.

La situació socioeconòmica també impacta de manera diferenciada segons el perfil social. Les **llars monomarentals**, les **persones grans amb pensions baixes**, les **persones migrades amb feines precàries** o en situació administrativa irregular, i les **persones amb discapacitat** són col·lectius especialment vulnerables a l'exclusió social.

Aquest conjunt de factors genera un escenari de **desigualtat multidimensional**, que no només afecta les condicions materials de vida, sinó també **la capacitat de participació, l'accés als drets i la construcció de trajectòries d'autonomia**. El diagnòstic social i d'habitatge coincideixen a assenyalar la necessitat d'abordar les desigualtats amb una mirada estructural, territorial i interseccional.

Marc Institucional i Serveis Existents

L'Ajuntament de Girona articula l'atenció social i la promoció de l'equitat a través d'un conjunt de serveis municipals, equipaments i programes orientats a garantir els drets socials fonamentals, reduir les desigualtats i afavorir la inclusió social. Aquesta acció es desplega mitjançant una estructura organitzativa que integra tant els serveis socials bàsics com serveis especialitzats i complementaris, així com projectes d'acció comunitària i xarxes de coordinació territorial.

Els **Serveis Bàsics d'Atenció Social** són la porta d'entrada principal al sistema municipal d'atenció social. Ofereixen acompanyament i atenció a persones i famílies en situació de vulnerabilitat, gestionen prestacions econòmiques d'urgència, derivacions a recursos especialitzats i seguiment

individualitzat. El seu treball es coordina amb serveis com educació, habitatge, salut i ocupació, i s'organitza territorialment per àrees bàsiques de serveis socials.

Dins aquest sistema s'integra el **Servei d'Atenció a la Gent Gran, Dependència i Promoció de l'Accessibilitat**, que assumeix les competències municipals establertes a la Llei 12/2007 de Serveis Socials i a la Llei 39/2006 de promoció de l'autonomia personal. Aquest servei atén persones grans, persones en situació de dependència, amb discapacitat o malalties mentals, mitjançant una atenció integral i personalitzada. L'equip tècnic elabora el **Pla Individual d'Atenció (PIA)** per a cada cas, basat en diagnòstics socials i coordinació amb altres serveis. Aquest pla detalla el pla de treball i activa els recursos necessaris en cada situació.

En aquest marc es despleguen diferents **serveis d'atenció domiciliària**, dirigits a persones amb autonomia limitada per raó d'edat, discapacitat o dependència. Inclouen:

- **Servei d'Ajuda a Domicili** (atenció personal i suport en tasques de la llar).
- **Servei de teleassistència** (atenció 24 h).
- **Servei de menjador i càterin a domicili**.
- **Servei d'ajuts tècnics** (cedits per a la mobilitat o el suport funcional).

El servei també promou l'**envelliment actiu** mitjançant:

- Suport a programes i activitats als barris, a través dels **casals de gent gran**.
- Ajuts a entitats que promouen activitats per a la gent gran.
- Col·laboració amb el servei de **transport adaptat**, per garantir l'accés als serveis i a la vida comunitària.

En aquest marc es dinamitza també el **Consell Municipal de la Gent Gran**, òrgan consultiu i participatiu format per entitats i persones vinculades al col·lectiu. Aquest consell impulsa comissions temàtiques, activitats de ciutat i participació en el disseny de polítiques públiques.

Pel que fa a l'accessibilitat, l'Ajuntament ha impulsat la **Taula pel dret a l'accessibilitat universal i a la vida independent**, espai de col·laboració amb entitats socials per construir una ciutat més inclusiva i sense barreres. El servei ofereix també assessorament i suport tècnic a les àrees municipals per incorporar criteris d'accessibilitat als projectes i espais públics.

Davant les emergències climàtiques i les onades de calor, s'ha desplegat recentment una **Xarxa de refugis climàtics**, orientada a protegir els col·lectius més vulnerables, especialment persones grans, dependents i amb problemes de salut.

En l'àmbit de la igualtat i les cures, el municipi compta amb el **SIAD (Servei d'Informació i Atenció a les Dones)**, que ofereix suport social, jurídic i psicològic a les dones, especialment en casos de violència masclista. També promou accions de sensibilització, empoderament i participació de les dones a la ciutat.

Pel que fa a la immigració i la diversitat cultural, Girona desenvolupa el **Servei de Primera Acollida**, orientat a acompanyar les persones nouvingudes en el procés d'adaptació, amb accions formatives, orientació i suport a la regularització administrativa, l'aprenentatge de la llengua i la inserció social i laboral.

En l'àmbit de l'habitatge, l'**Oficina Municipal d'Habitatge** gestiona l'accés a habitatge social, els ajuts de lloguer, la borsa d'habitatge assequible, el programa Reallotgem i altres iniciatives per

fer front a l'exclusió residencial. Aquests serveis treballen coordinadament amb Serveis Socials Bàsics.

Finalment, des del **Servei Municipal d'Ocupació** es promou l'accés al mercat laboral a través de l'atenció personalitzada, la formació, el suport a emprenedoria i la vinculació amb empreses i sectors productius. Destaquen serveis com el **Servei d'Ocupació del Barri de Sant Narcís**, els programes de subvencions a la contractació i els dispositius de suport per a persones en situació d'atur de llarga durada.

Aquest conjunt de serveis i recursos defineix una arquitectura institucional àmplia i multifuncional que aborda les desigualtats socials des d'una lògica integral i territorialitzada, tot i que encara presenta reptes en termes de coordinació, cobertura i adaptació a les noves complexitats socials.

Dades d'Atenció Ciutadana i Vulnerabilitat Social

La realitat social de Girona evidencia certa presència de situacions de vulnerabilitat i desigualtat, que es reflecteixen tant en els perfils atesos pels serveis socials com en els indicadors socioeconòmics agregats. Aquesta situació s'ha intensificat en els darrers anys arran de la crisi derivada de la pandèmia, la inflació i la tensió del mercat de l'habitatge.

Segons les últimes dades del Servei Municipal de Benestar Social, **l'any 2022 es van atendre 8.997 persones i es van obrir 6.264 expedients**. El nombre de prestacions econòmiques d'urgència tramitades va ser de 4.285, per un import total d'1.255.600 €. Entre els col·lectius més atesos destaquen les dones (68%), les llars monomarentals, les persones d'origen estranger (més del 30%) i les persones sense ingressos estables.

El **Servei d'Ajuda a Domicili (SAD)**, per la seva banda, va atendre **814 persones**, amb un total de 188.200 hores prestades. També es van gestionar 1.194 serveis de teleassistència i es van cedir 480 ajuts tècnics (grues, llits, caminadors...). El servei de menjador a domicili va arribar a 163 persones.

En matèria d'habitatge, l'Oficina Municipal d'Habitatge va gestionar **968 sol·licituds d'ajuts al lloguer** i va intervenir en **210 casos de risc d'exclusió residencial**, molts dels quals es van abordar en coordinació amb serveis socials i el programa Reallotgem.

Pel que fa a **igualtat i violència masclista**, el SIAD va atendre **326 dones el 2022**, de les quals 189 eren casos nous i 137 seguiments. El 76% dels casos estaven relacionats amb violència de gènere. El servei també va impulsar projectes de sensibilització en instituts, barris i entitats.

El **Servei de Primera Acollida** va realitzar **348 itineraris d'acollida**, que inclouen formació lingüística, coneixement de l'entorn i orientació jurídica. Aquest servei s'adreça especialment a persones nouvingudes i refugiades, algunes de les quals amb situacions administratives irregulars o manca de xarxa familiar.

En l'àmbit de l'**ocupació**, el Servei Municipal d'Ocupació va atendre **1.812 persones**, oferint orientació laboral, formació, suport a l'emprenedoria i connexió amb el teixit productiu. El servei del Barri de Sant Narcís va jugar un paper rellevant en la inserció sociolaboral de persones en situació de vulnerabilitat.

Aquest conjunt de dades evidència:

- Una elevada demanda d'atenció social sostinguda en el temps.
- Una diversificació i complexificació dels perfils atesos.

- Un volum alt de situacions que requereixen resposta urgent i coordinada.
- La necessitat de reforçar l'atenció comunitària i preventiva davant la cronificació de moltes situacions.

Acció Comunitària i Xarxes de Suport

L'acció comunitària és una peça clau en l'estratègia municipal per promoure la cohesió social, l'equitat territorial i el dret a una vida digna per a tothom. A Girona, l'Ajuntament impulsa projectes i dispositius comunitaris amb una orientació clara cap a la participació activa del veïnat, l'enfortiment de xarxes locals de suport i el desplegament d'iniciatives arrelades al territori.

Un dels eixos centrals d'aquesta acció és el desenvolupament de **plans i processos comunitaris**, especialment en barris amb major densitat poblacional, diversitat cultural i indicadors socials que evidencien desigualtats estructurals. Aquests processos es despleguen mitjançant taules de treball intersectorials, accions de diagnosi compartida, implicació d'agents locals (entitats, serveis, veïnat...) i una visió integral de les necessitats socials i del potencial comunitari existent.

Per exemple, el projecte **"Girona, Ciutat Amigable amb la Gent Gran"** s'emmarca dins d'una estratègia més àmplia per fer de Girona una ciutat inclusiva, acollidora i promotora de la vida independent en comunitat. Aquesta iniciativa aposta per un model de ciutat que reconeix la diversitat de perfils, edats i situacions d'autonomia, i que treballa per garantir els drets fonamentals de totes les persones, com ara escollir on viure, accedir a suports adequats, participar en la comunitat i gaudir de serveis en igualtat de condicions. Per fer-ho possible, el projecte impulsa espais de cogovernança entre administracions i agents locals, promou reformes en serveis clau com l'habitatge, la salut o la mobilitat, i fomenta una ciutadania sensibilitzada i activa, mitjançant programes comunitaris com **"Sempre acompanyats"** i la xarxa de casals i centres cívics.

A més, Girona compta amb diversos programes comunitaris orientats a enfortir els vincles socials i combatre situacions de solitud no desitjada, especialment entre la població gran. Un exemple destacat és el programa **"Sempre Acompanyats"**, que promou l'acompanyament actiu i la creació de xarxes de suport local, contribuint a reforçar la cohesió i el benestar emocional.

Els **centres cívics i equipaments de proximitat** tenen un paper fonamental com a espais físics i socials de trobada, activació, promoció de la participació i cohesió. En aquests espais es desenvolupen programes de dinamització comunitària, suport a entitats i grups informals, projectes de convivència intercultural, activitats intergeneracionals i espais de suport emocional i educatiu. Això contribueix a prevenir l'aïllament, reforçar els vincles i millorar el sentiment de pertinença al barri.

En aquest context, cal destacar el rol dels **Consells de participació sectorial i territorial**, entre els quals el **Consell de Cohesió i Serveis Socials**, el **Consell Municipal de la Gent Gran**, el **Consell Municipal de les Dones** i el **Consell d'Immigració**, que actuen com a espais de consulta, deliberació i proposta en l'àmbit de les polítiques socials i d'equitat. Aquests consells permeten incorporar veus diverses en la definició de prioritats i en la millora dels serveis públics.

Finalment, les **entitats del tercer sector, associacions i col·lectius de base** són actors clau en el teixit de suport social i comunitari de la ciutat. El municipi manté relacions estables de col·laboració, convenis i suport amb un ampli ventall d'organitzacions que treballen en àmbits com l'acollida, la inclusió, la formació, el feminisme, la diversitat, la salut mental, la discapacitat o el treball comunitari.

Tot plegat configura un ecosistema comunitari viu i divers, que complementa l'acció institucional i que cal continuar enfortint a través de polítiques públiques de suport, reconeixement i cogovernança.

DAFO OE6

DEBILITATS

Baixa natalitat i desequilibri demogràfic

La baixa taxa de natalitat observada en els darrers anys limita el relleu generacional i contribueix a l'envelliment progressiu de la població. Aquesta tendència pot tenir implicacions a llarg termini sobre la sostenibilitat dels serveis públics, el manteniment de l'activitat econòmica i l'equilibri entre població activa i població dependent.

Augment de la taxa d'atur: El 2024 s'ha produït un augment de 0,3 punts en la taxa d'atur respecte del 2023. Aquest increment està relacionat, en part, amb l'augment de la població activa.

Impacte de l'habitatge en l'empobriment de les llars: L'increment sostingut del preu del lloguer i la manca d'habitatge assequible tenen un efecte directe en l'empobriment de moltes famílies, especialment les monomarentals i les persones joves.

AMENACES

Augment de la desigualtat econòmica: La disparitat en l'accés a recursos i serveis entre els diferents barris pot generar tensions socials i marginació de comunitats vulnerables i afecta la cohesió social i el benestar general.

Envelliment accelerat i soledat no desitjada: El creixement de la població major de 75 anys, moltes vegades en situació de soledat o dependència, suposa un repte important per als sistemes d'atenció i cures de llarga durada.

Increment de situacions d'exclusió residencial severa: Els casos de persones sense llar o amb allotjaments precaris es mantenen i es diversifiquen, amb més dones, joves i persones estrangeres en situació irregular sense cobertura garantida.

Cronificació de situacions de vulnerabilitat i dependència institucional: Una part dels perfils atesos mostra dificultats per recuperar autonomia, generant una dependència permanent dels serveis sense eines reals per avançar cap a una inclusió efectiva.

FORTALESES

Creixement poblacional sostingut: Girona ha experimentat un augment poblacional, assolint el seu pic el 2024. Això reflecteix una atracció demogràfica i dinamisme urbà que es pot aprofitar per fomentar el desenvolupament econòmic i social.

Estructura consolidada de serveis socials bàsics i especialitzats: La ciutat compta amb una xarxa àmplia de serveis d'atenció domiciliària, dependència, promoció de l'accessibilitat, igualtat i atenció a la diversitat, que permet donar una resposta integral.

OPORTUNITATS

Desplegament de projectes d'acció comunitària i cogovernança als barris: Els plans comunitaris i espais de participació local obren la porta a una nova manera de fer política social: des de la proximitat, el reconeixement mutu i la construcció col·lectiva.

Impuls de polítiques d'inclusió digital i noves tecnologies per a l'autonomia: L'ús de tecnologies de suport, plataformes d'atenció, sensors o programes d'alfabetització digital poden millorar l'autonomia personal i l'accés equitatiu als serveis.

Diversitat cultural: Amb un 25,7% de població estrangera, Girona és una ciutat culturalment diversa, amb presència significativa de comunitats africanes, sud-americanes i d'altres orígens. Aquesta pluralitat pot contribuir al dinamisme econòmic, social i cultural del municipi. No obstant això, perquè aquesta diversitat esdevingui una veritable fortalesa, cal desenvolupar i consolidar polítiques públiques d'inclusió, convivència i equitat, que garanteixin la participació activa de tota la ciutadania i reforcin la cohesió social.

Xarxa de consells sectorials i participació institucionalitzada: El Consell de Cohesió i Serveis Socials, el Consell de la Gent Gran, el de les Dones o el d'Immigració són espais de diàleg entre administració i ciutadania organitzada.

Oportunitat de redefinir el model d'atenció cap a les cures comunitàries: Les iniciatives en marxa en envelliment actiu, accessibilitat, serveis de suport a la vida independent i xarxes de suport poden contribuir a transformar el model assistencial cap a una lògica de vida digna, autonomia i comunitat.

Reptes OE6

Impulsar polítiques de natalitat. La reducció de la taxa de natalitat, observada des del 2008, genera un desequilibri en la demanda de serveis públics. Aquesta tendència creixent cap a la disminució de naixements exigeix que l'Ajuntament de Girona afavoreixi la natalitat, recolzant les famílies a les seves necessitats, creant infraestructures adaptades i fomentant polítiques de conciliació familiar.

Millorar els serveis d'assistència a la gent gran. L'Ajuntament ha desenvolupat una considerable infraestructura i serveis per atendre el sector de la població més vulnerable. No obstant això, encara és possible introduir millores, especialment en la manera com es proporciona la informació a la ciutadania, ja que no tothom aconsegueix accedir-hi amb facilitat.

Fomentar l'equilibri entre els barris. Com s'observa a l'anàlisi anterior, hi ha un marcat desequilibri als barris de Girona. L'Ajuntament ha de treballar per reduir aquesta disparitat en la distribució poblacional, millorant les infraestructures i serveis a les zones menys poblades. Així, es podria reduir gradualment la desigualtat entre els barris de la ciutat.

Garantir la inclusió social i la cohesió en un context de diversitat creixent. Cal desplegar polítiques públiques que promoguin la convivència intercultural, l'equitat d'oportunitats i la participació activa de la població d'origen divers, amb l'objectiu de transformar la diversitat demogràfica en un actiu per al desenvolupament social, econòmic i comunitari de la ciutat.

Contraportada